

**PRACTICI CONSACRATE ȘI NOI MODALITĂȚI DE ASISTENȚĂ
METODOLOGICĂ A BIBLIOTECILOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT
DIN NORDUL MOLDOVEI**

*TRADITIONAL PRACTICES AND NEW WAYS
OF METHODOLOGICAL SUPPORT OF EDUCATION LIBRARIES
IN NORTHERN MOLDOVA*

Elena STRATAN

Abstract: *In the article the author presents the Scientific Library experience in achieving Library Science Center functions for education pre-university institutions from 15 districts and mun. Balti (colleges / schools, colleges, vocational schools) in the North of Moldova. Library Science Center receives and summarizes statistical data on school libraries, organize training activities and methodological assistance in the Branch North EL, instructed by the Ministry of Education since 2004.*

Keywords: *Library Science Center, library assistant, educational libraries in the North, summary statistical reports, continuous professional training.*

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți deține funcții de Centru Biblioteconomic, organizează asistența de specialitate pentru bibliotecarii din instituțiile preuniversitare (licee / școli, colegii, școli profesionale) de învățămînt din Zona de Nord a Republicii Moldova, 15 raioane și mun. Bălți.

Centrul Biblioteconomic, încadrat în Organigrama Bibliotecii, realizează următoarele sarcini și misiuni:

- Sintetizarea și promovarea experienței pozitive, specifice activității bibliotecare;
- Asigurarea organizatorică și documentară a formării profesionale (seminare, ateliere, training-uri);
- Recepționarea, analiza și sinteza datelor statistice privind activitățile bibliotecare;
- Dări de seamă anuale ale bibliotecilor școlare din sistemul Ministerului Educației din RM, inclusiv din 15 raioane de Nord și mun. Bălți;
- Cumularea (o dată la doi ani) statisticilor din raioanele de Sud și Centru, prezentarea datelor centralizate Ministerului Educației, ABRM;
- Susținerea bibliotecarilor în obținerea gradelor de calificare;
- Coordonarea și cooperarea activității cu Ministerul Educației și Direcțiile de Învățămînt Tineret și Sport (DITS) în vederea prezentării datelor statistice de către responsabilii de activitatea bibliotecilor școlare Centru-lui Biblioteconomic – BȘ USARB;
- Elaborarea și difuzarea lucrărilor cu caracter metodologic, bibliografic, informațional și statistic privind activitatea bibliotecilor din rețea;
- Realizarea studiilor și cercetărilor specifice activității bibliotecare;
- Editarea sintezelor statistice;
- Acordarea de sprijin metodic și organizarea acțiunilor de asistență practică.

Conform Hotărîrii Colegiului Ministerului Educației nr. 1.10 din 8 noiembrie 2002 Biblioteca Științifică universitară realizează funcțiile de Centru Biblioteconomic Departamental - pentru bibliotecile școlare din Nordul Republicii și Teritorial conform Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Biblioteconomic Național, aprobat la ședința Colegiului Ministerului Culturii din 30 martie 2004.

În anul 2004, în scopul îmbunătățirii situației bibliotecilor școlare, Ministerul Educației delegează responsabilitățile de-a colecta și sintetiza datele statistice Centrelor Biblioteconomice:

Biblioteca Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, director Ecaterina Scherlet scherlet@mail.ru (mun. Chișinău și 17 raioane);

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo”, director Elena Harconița elena.harconita@mail.ru (mun. Bălți și 15 raioane).

Zona de NORD include mun. Bălți și 15 raioane: Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glogeni, Ocnița, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Soroca, Șoldănești, Telenești, Ungheni.

În anul 2005 au fost elaborate Tabelele Centralizatoare, difuzate responsabililor de activitatea bibliotecilor școlare de la Direcțiile Generale raionale / municipale / urbane de învățământ. Acestea fiind completate și furnizate anual spre Centrele Biblioteconomice respective. Primul raport statistic despre activitatea bibliotecilor școlare a fost realizat în anul 2005, când metodiștii-responsabilii de activitatea bibliotecilor școlare de la DGÎTS, au colectat indicatorii statistici pentru anul 2004, prezentînd rapoartele Centrelor Biblioteconomice nominalizate. Din anul 2006 datele au fost cumulate într-un Tabel centralizator. Tabelul centralizator (Dări de seamă anuale) include 6 compartimente de bază:

1. Date generale;
2. Colecții, Publicații seriale: Achiziții;
3. Colecții, Publicații seriale: Eliminări;
4. Colecții, Publicații seriale: Existente;
5. Utilizarea Bibliotecii și servicii electronice;
6. Împrumutul interbibliotecar. Personalul

În anii 2005-2014 au fost realizate / prezentate în organele de resort 10 Rapoarte statistice privind activitatea bibliotecilor școlare din Republica Moldova. Rapoartele centralizatoare sînt expuse on-line pentru întreaga comunitate bibliotecară pe situl Bibliotecii Științifice USARB, rubrica *Centru Biblioteconomic* <http://libruniv.usb.md/profesional/centrul.htm> și pe blogul Filialei BIN - Biblioteci de învățământ din Nord.

**TABEL CENTRALIZATOR
DARI DE SEAMA ANUALE**
ale bibliotecilor școlare din sistemul Ministerului Educației din Republica Moldova pe anul 2012

I. DATE GENERALE

TIPIURI DE BIBLIOTECI	Numărul bibliotecilor școlare	Numărul de cărți în colecțiile școlare	Colecții organizate pe școli	Din numărul total de biblioteci										Raporturile bibliotecilor școlare activitate recepționate (continuu)									
				Localități					Teritoriul în administrație					Cant. I (pe 1000 de loc. rez.)		Cant. II (pe 1000 de loc. rez.)		Cant. III (pe 1000 de loc. rez.)		Cant. IV (pe 1000 de loc. rez.)		Cant. V (pe 1000 de loc. rez.)	
				Com. mun.	Com. rur.	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	Școli	
Bibliotecile școlare din sistemul Ministerului Educației al Republicii Moldova, total	1285	14729	1182	11	156	1158	1267	4	294	15	49526,74	28	115	378	760	4	4	4	4	4			
Chisinau	155	2011	146	9	41	114	152	3	44	2	11284,96	3	3	50	121	0	0	0	0				
Școli	25	367	27	0	27	27	0	0	0	0	3482,96	0	0	0	27	0	0	0	0				
Academ. N. Ceaușescu	32	473	32	0	4	28	32	0	5	1	2009,00	0	4	8	20	0	0	0	0				
Științifică	10	218	10	0	4	6	10	0	1	0	731,60	0	1	2	6	0	0	0	0				
Științe	14	252	14	0	8	24	14	0	20	0	3477,50	3	0	4	27	0	0	0	0				
Cultural	54	731	54	0	54	54	0	54	0	54	3040,10	0	22	11	20	0	0	0	0				

II. COLECȚII, PUBLICAȚII ÎN SERIE

TIPIURI DE BIBLIOTECI	Din colecții, publicații în serie										Din publicații în serie curente							
	Din colecții		Din publicații în serie		Din publicații în serie		Din publicații în serie		Din publicații în serie		Din publicații în serie		Din publicații în serie		Din publicații în serie			
	Titlu	Val.	Titlu	Val.	Titlu	Val.	Titlu	Val.	Titlu	Val.	Titlu	Val.	Titlu	Val.	Titlu	Val.		
Bibliotecile școlare din sistemul Ministerului Educației al Republicii Moldova, total	10019475	4255949	4261978	4	41191	4	1	5032	301	31268	9998612	2997348	13682348	12368	10876	5416	6684	
Chisinau	5712810	2081368	671213	0	48479	0	0	819	96	4274	2383374	4038674	2041617	1762	1199	609	821	
Școli	279290	87430	174260	0	0	0	0	0	0	0	327771	603073	283348	128	92	55	71	
Academ. N. Ceaușescu	269302	199168	141784	0	30	0	0	94	0	884	327896	497971	349443	434	147	191	149	
Științifică	97183	58303	47427	0	0	0	0	47	0	519	63197	194423	87661	107	88	51	56	
Științe	292079	168344	213368	0	0	0	0	12	18	280	140731	453135	281917	164	130	68	96	
Cultural	300019	218864	0	0	0	0	0	483	0	367	310272	631661	348134	222	193	91	131	
Cantemir	270713	206613	0	0	0	0	0	1	474	4	270	162917	404361	20280	176	147	147	217
Școli	217913	163878	139477	0	110	0	0	76	49	2034	146818	166879	119996	149	134	173	199	
Științe	189841	249913	0	0	0	0	0	4	0	177	209848	679672	910208	107	172	107	202	
Cultural	149322	0	0	0	0	0	0	34	74	64	116444	200864	114494	287	276	113	171	
Cantemir	292320	31794	0	0	52	0	0	142	0	0	327748	460247	174417	144	107	144	180	
Dumbrăveni	120486	198508	171783	0	74	0	0	81	0	4947	119676	174120	194302	87	56	50	61	
Științe	149897	245126	193417	0	23	0	0	20	0	181	189809	530124	193944	262	272	120	151	
Științifică	174819	120777	69647	0	2	0	0	229	0	1214	130610	286896	129617	127	121	127	162	
Educațional	309898	184263	107416	0	0	0	0	11	0	8	342220	912124	1460102	196	168	62	134	
Fabrizi	207714	121817	118319	0	0	0	0	0	0	0	276019	479749	304797	152	163	110	161	

Anual sînt recepționate/verificate și sintetizate 16 rapoarte statistice (112 Tabele Centralizatoare) din 600 biblioteci școlare, analizate cca 200 de tabele, oferite 150 consultații, inclusiv prin e-mail, chat, telefonice.

În anul 2013, prin Ordinul Ministerului Educației al R.M., a fost modificată procedura și termenii de prezentare a Raportului Statistic. Bibliotecile instituțiilor

preuniversitare de învățământ prezintă raportul statistic 6-c Direcțiilor de învățământ pînă la 14 ianuarie. Direcțiile Raionale (municipale) Educație, tineret și sport din zona de nord (mun. Bălți, raioane) pînă la 1 februarie Centrului Biblioteconomic – Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, Biblioteca Științifică a Universității Pedagogice „Ion Creangă”, Biblioteca Centrală a Universității de Stat din Moldova vor totaliza, prelucra și sintetiza datele, prezentîndu-le la 15 februarie Ministerului Educației din Republica Moldova.

În baza rapoartelor statistice, analizîndu-se situația bibliotecilor școlare, au fost elaborate diverse studii, comunicări și rapoarte, prezentate la întruniri profesionale, publicate în reviste de specialitate: Buletinul ABRM, Confluente bibliologice, Bibliouniversitas@ABRM.md, Limba română : rev. de știință și cultură filologică etc.:

- Bibliotecile școlare în spațiul biblioteconomic național (*Elena Harconița, comunicare la Conferința ABRM, 2006; Buletinul ABRM, 2006 nr 2*);
- Biblioteci școlare: o radiografie a anului 2006 (*Elena Harconița, Ecaterina Scherlet comunicare la Anul Bibliologic, 2007*);
- Referire asupra indicatorilor statistici privind activitatea bibliotecilor din învățămîntul preuniversitar în anul 2005 (*Elena Stratan, conferința Filialei Bălți a ABRM*);
- Energia creativă a lecturii și bibliotecile școlare din Republica Moldova (*Elena Harconița, Valentina Topalo, Salonul Internațional de Carte pentru Copii, 2008*);
- Bibliotecile învățămîntului preuniversitar din Moldova prin prisma datelor statistice, anul 2007 (*Elena Stratan, membru al Secțiunii „Biblioteci de Colegiu”, comunicare la Conferința ABRM, 2008, Buletinul ABRM 2010, nr 2*);
- Rapoartele statistice privind bibliotecile școlare, 2008: sinteză succintă (*Elena Harconița, Atelierul profesional Metodologia de colectare și prezentare a datelor statistice în baza Standardului: Statistici internaționale de bibliotecă, Bălți, BȘU*).
- Colectarea și completarea indicilor statistici pentru Forma 6C. Completarea tabelor centralizatoare pe municipiu / raioane (*Elena Stratan, Atelierul profesional Metodologia de colectare și prezentare a datelor statistice în baza Standardului: Statistici internaționale de bibliotecă, Bălți, BȘU*).

Biblioteca școlară - centru de informare și instruire / E. Harconița, E. Stratan // Limba română : rev. de știință și cultură filol. – 2011. – Nr. 11-12. – P. 14-18. - <http://limbaromana.md/>.

De asemenea au fost editate lucrări de sinteză, studii, bibliografii:

- **Bibliotecile școlare din Republica Moldova : Raport statistic /** Min. Educației și Tineretului din Rep. Moldova ; ABRM ; Univ. de Stat „A. Russo”, Bibl. Șt. ; red. - coord. : E. Harconița ; red. : D. Caduc, E. Stratan, E. Scherlet, V. Topalo, S. Ciobanu (cop./design). – Bălți, 2007. – 51 p. – ISBN 978-9975-50-007-4 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/bci_scolare/raport_statist.pdf.
- **Harconița, Elena. Bibliotecile școlare din Republica Moldova : Studiu statist. 2005-2010 /** E. Harconița (red. coord.), E. Stratan ; tab./diagr. : E. Țurcan, L. Răileanu ; design : S. Ciobanu ; tehored. : N. Culicov ; Min. Educației al Rep. Moldova ; ABRM ; Bibl. Șt. a Univ. de Stat „Alec Russo”. – Bălți, 2011. – 114 p. : tab. – (Colecția ABRM – 20 de ani). – ISBN 978-9975-50-068-5 ; http://tinread.usb.md:8888/tinread/fulltext/public_bibl/bibl_scolare.pdf.
- Bibliografia *Bibliotecle și bibliotecarii școlari din Nordul Republicii în presă și on-line*.
- Ancheta „Directorul și biblioteca școlii”

Centrul Biblioteconomic oferă facilități de instruire continuă și asistență metodică în cadrul Filialei ABRM, inaugurată în martie 2007, cu genericul *Să învățăm*

profesionalismul în Asociație, reorganizată în 2011 în FILIALA BIN – Biblioteci de învățământ din Nord.

În perioada 2007-2014 au fost organizate cca 20 de ateliere, seminare, training-uri (*Instruire pentru cultura informației și profesionalizarea bibliotecarului școlar; Bibliotecarii din învățământul preuniversitar în conexiune globală; Marketing bibliotecar: elaborarea/machetarea / tehnoredactarea materialelor promotionale (ghiduri/ flyere), Bibliotecile școlare - inovație, inspirație, creativitate; Biblioteci de Învățământ din NORD în contextul consolidării regionale ABRM etc.*).

Impactul: acceptarea inovației în bibliotecile școlare, tentative de soluționare a informatizării bibliotecilor școlare, facilitarea participării bibliotecarilor școlari la cursurile de perfecționare organizate în cadrul ABRM.

Asistența metodologică, evoluții:

- Instituirea Comisiei de Atestare locală pentru bibliotecarii din rețea;
- Colectarea / sintetizarea datelor statistice anuale;
- Dezvoltarea competențelor profesionale;
- Seminare, training-uri, ateliere profesionale;
- Suport metodic tipărit și online;
- Donații de documente;
- Asistență în crearea blogurilor, conturilor în rețele sociale;
- Instrumente moderne de comunicare on-line: e-mail, site, blog.